

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

Szkoła Podstawowa nr 39 im. Szarych Szeregów w Lublinie

OPRACOWANIE: MAGDALENA MICHALIK

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 39 IM. SZARYCH SZEREGÓW W LUBLINIE

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego w Szkole Podstawowej nr 39 im Szarych Szeregów w Lublinie.

Rok szkolny 2021/2022

Podstawa prawna: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 roku w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2019 poz. 325)

ZAŁOŻENIA OGÓLNE: celem doradztwa zawodowego realizowanego w Szkole Podstawowej nr 39 im. Szarych Szeregów w Lublinie jest przygotowanie uczniów do refleksyjnego wyboru dalszej ścieżki kształcenia oraz zawodu.

Doradztwo zawodowe ukierunkowane jest na:

- rozwijanie kompetencji karierowych ucznia,
- wspieranie kompetencji doradczych nauczycieli,
- wspieranie kompetencji doradczych rodziców,
- wykorzystywanie lokalnych zasobów dla wspierania procesów decyzyjnych ucznia w zakresie wyboru ścieżki edukacyjnej i zawodowej.

Cele ukierunkowane na ucznia:

- rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów i ograniczeń,
- rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych,
- rozwijanie wiedzy o rynku pracy,
- rozwijanie wiedzy zawodoznawczej,
- kształtowanie umiejętności krytycznej analizy procesów zachodzących na rynku pracy,
- rozwijanie umiejętności wyszukiwania informacji, zasobów i sojuszników sprzyjających planowaniu i realizacji celów edukacyjnych i zawodowych,
- kształtowanie umiejętności planowania ścieżek edukacyjnych i zawodowych, także w kontekście edukacji całościowej, do roli możliwych ról na rynku pracy – pracownika, pracodawcy, współpracownika,
- rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie,
- rozwijanie kompetencji transferowalnych,
- rozwijanie umiejętności uczenia się,
- kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej,

- redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności przygotowanie zawodowej.

Cele ukierunkowane na nauczycieli:

- budowanie zaangażowania w zakresie realizowania procesów wspierania decyzji edukacyjnych i zawodowych ucznia,
- aktualizacja wiedzy na temat systemu edukacji i systemu kształcenia w zawodach,
- rozwijanie kompetencji doradczych nauczycieli,
- wskazanie na źródła informacji dotyczące informacji na temat ofert edukacyjnych i doradczych na terenie miasta Lublina.

Cele ukierunkowane na rodziców:

- aktualizacja wiedzy na temat systemu edukacji i systemu kształcenia w zawodach,
- aktualizacja wiedzy na temat ofert lubelskich szkół ponadpodstawowych,
- aktualizacja wiedzy na temat procedur rekrutacyjnych do szkół ponadpodstawowych,
- udzielanie pomocy w procesie rozpoznawania predyspozycji zawodowych ucznia,
- rozwijanie kompetencji doradczych rodzica, wskazanie obszarów wsparcia doradczego,
- wzmacnianie proaktywnej postawy rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych przez ich dziecko,
- wskazanie rodzicom aktualnych i rzetelnych merytorycznie źródeł informacji.

Formy pracy

- obowiązkowe zajęcia z doradztwa zawodowego dla klas VII i VIII,
- lekcje z wychowawcą,
- doradztwo indywidualne (realizowane w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej),
- warsztaty doradcze realizowane we współpracy z sojusznikami,
- spotkania z ekspertami,
- wycieczki zawodoznawcze,
- spotkania z rodzicami,
- rada szkoleniowa (wsparcie doradcze dla nauczycieli),
- formy wizualne – strona internetowa szkoły, gazetki.

Klasy I-III

Cele ogólne:

1. Rozwijanie wiedzy o zawodach i ich znaczeniu w najbliższym otoczeniu dziecka.
2. Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej.
3. Kształtowanie postawy szacunku dla pracy własnej i innych.
4. Pobudzanie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień.
5. Rozwijanie kompetencji miękkich związanych z pracą w zespole i organizacją własnej aktywności.
6. Zajęcia w zakresie doradztwa zawodowego w klasach I-III wkomponowane są w proces realizacji podstawy programowej edukacji wczesnoszkolnej.

Zajęcia realizowane są na podstawie programu nauczania–uczenia się dla I etapu kształcenia – edukacji wczesnoszkolnej: **Elementarz odkrywców**. Nr w wykazie MEN:

- klasa 1 : 790/1/2017
- klasa 2 : 790/3/2018
- klasa 3: 790/5/2019

Ponadto w ramach doradztwa zawodowego zrealizowane zostaną (według uznania i potrzeb nauczyciela):

- zajęcia na podstawie publikacji: B. Czapla, B. Matyszewska , E. Ptasznik, M. Skoryna, Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas I-III szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017. (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>)
- zrealizowane zostaną wycieczki zawodoznawcze oraz spotkania z przedstawicielami zawodów. Wydarzenia te mają być spójne z celami i treściami realizowanymi w odniesieniu do podstawy programowej.

W roku szkolnym 2021/2022 realizacja zajęć związanych z wizytami zawodoznawczymi oraz z zapraszaniem przedstawicieli zawodów do szkoły będzie uzależniona od sytuacji epidemicznej.

Proponowana tematyka zajęć:

(scenariusze: Czapla B., Matyszewska B., Ptasznik E., Skoryna M., Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas I-III szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017 http://www.swdz-chojnice.pl/download/29_przykladowy_program_dla_klas_i-iii_szkoly_podstawowej.pdf)

Klasa I:

1. Lubię to! Każdy ma swoje zainteresowania.
2. Gala talentów – jesteśmy mistrzami!
3. Fryderyk Chopin – jak rozwijają się zainteresowania?
4. Bravo ja! – prezentacja własnych talentów.
5. Sprawne ręce mogą więcej, czyli jak zrobić coś z niczego.

Klasa II:

1. Słodka matematyka.
2. Kto buduje dom?
3. Zawód moich rodziców.
4. Miasteczko zawodów.
5. Trofea zawodowe – Poznajemy zawody ludzi, których spotkaliśmy w...

Klasa III:

1. W centrum handlowym.
2. Halo! Usterka! Szukam pomocy.
3. Reporterskim okiem – wywiad z pracownikami szkoły.
4. W zwierzyńcu.
5. Moja mama wszystko potrafi.

Literatura

1. Mapa Karier <https://mapakarier.org/inspirations/klasa- I - III>
2. Bartosz B., Poradnik metodyczny dla nauczycieli, pedagogów i doradców zawodowych; http://static.scholaris.pl/main-file/105/017/rozpoznawanie_predyspozycji_66991.pdf
3. Czapla B., Matyszewska B., Ptasznik E., Skoryna M., Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas I-III szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017
4. Dołęga-Herzog H., Rosalska M., Wykorzystanie metod kreatywnych w przygotowaniu uczniów do wyboru zawodu, KOWEziU, Warszawa 2014; <http://euroguidance.pl/ksiazki/>
5. Forma B., Przepióra A., Poznajemy zawody. Części 1,2,3, Wydawnictwo Bliżej Przedszkola, Kraków 2016
6. Maćkowiak A., Kim zostanę, gdy dorosnę? Piosenki o zawodach, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2016
7. Maćkowiak A., Zgadnij kto to, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2011
8. Strzemińska-Więckowiak D., Kim zostanę? Wierszyki o zawodach, SBM, Warszawa 2014.

Klasy IV-VI

Cele ogólne:

- Rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów i ograniczeń, predyspozycji i uzdolnień.
- Rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych.
- Rozwijanie wiedzy o rynku pracy.
- Rozwijanie wiedzy zawodoznawczej.
- Rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie.
- Rozwijanie kompetencji transferowalnych (umiejętność rozwiązywania problemów, adaptowania się do zmieniających się warunków i współpracy).
- Rozwijanie umiejętności uczenia się.
- Kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej.
- Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej.

Na tym etapie edukacyjnym zadania w zakresie doradztwa zawodowego realizowane będą poprzez:

- zajęcia w ramach lekcji z wychowawcą na podstawie publikacji: J. Brzezińska-Lauk, E. Kruk-Krymula, K. Nikorowska, Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas IV-VI – szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017. Wychowawcy wybierają temat/tematy zgodnie i spójnie z programem wychowawczym realizowanym w danej klasie. (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>)
- zorganizowanie warsztatu z zakresu kompetencji społecznych, edukacyjnych i zawodowych – zaproszenie ekspertów z Zespół Poradni nr 1 w Lublinie <https://zp1.lublin.eu/oferta-specjalistycznej-poradni-zawodowej/>
- zrealizowane zostaną wycieczki zawodoznawcze oraz spotkania z przedstawicielami zawodów. Wydarzenia te mają być spójne z celami i treściami realizowanymi w odniesieniu do podstawy programowej.

W roku szkolnym 2021/2022 realizacja zajęć związanych z wizytami zawodoznawczymi oraz z zapraszaniem przedstawicieli zawodów do szkoły będzie uzależniona od sytuacji epidemicznej.

Proponowana tematyka zajęć:

(scenariusze: Brzezińska-Lauk J., Kruk-Krymula E., Nikorowska K., Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas IV-VI – szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017 <https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>)

Klasa IV:

1. Ja – to znaczy kto?
2. Moc jest ze mną – ja też jestem Supermanem.
3. Dzień Kreatywnych Pasjonatów.
4. Dzień Mistrza.
5. Nie tylko czas leczy rany – grupa zawodów medycznych.

Klasa V:

1. Zawodowy idol.
2. Kucharz, kelner dwa bratanki, czyli o podobieństwie zawodów.
3. Po co mi ta praca?
4. Zdrowy styl życia jako przygotowanie do pełnienia ról zawodowych.
5. Wybieram ten zawód, bo...

Klasa VI:

1. I ty możesz zostać MacGyver'em.
2. Jak oszczędzić pierwszy milion?
3. Kiedy zaczynamy się uczyć i kiedy kończymy?
4. Jak uczyć się szybciej i efektywniej – mój indywidualny styl uczenia się.
5. Umiejętności – od przeszłości do przyszłości.

Literatura

1. Mapa Karier <https://mapakarier.org/inspirations/klasa-iv-vi>
2. Bartosz B., Poradnik metodyczny dla nauczycieli, pedagogów i doradców zawodowych; http://static.scholaris.pl/main-file/105/017/rozpoznawanie_predyspozycji_66991.pdf
3. Brzezińska-Lauk J., Kruk-Krymula E., Nikorowska K., Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas IV-VI – szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017 <https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>
4. Wybieram zawód – pakiet edukacyjny dla klas 4-6 szkoły podstawowej <http://www.scholaris.pl/zasob/103923>
5. Dołęga-Herzog H., Rosalska M., Wykorzystanie metod kreatywnych w przygotowaniu uczniów do wyboru zawodu, KOWEziU, Warszawa 2014; <http://euroguidance.pl/ksiazki/>
6. Greiner I., Kania I., Kudanowska E., Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., Materiały metodyczno-dydaktyczne do planowania kariery zawodowej uczniów, KOWEziU, Warszawa 2006
7. Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., Metody pracy z grupą w poradnictwie zawodowym, KOWEziU, Warszawa 2004

Klasy VII-VII

Cele ogólne:

- Rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów, ograniczeń, predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień.
- Rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych.
- Rozwijanie wiedzy o rynku pracy.
- Rozwijanie wiedzy zawodoznawczej i wiedzy o rynku usług edukacyjnych.
- Kształtowanie umiejętności krytycznej analizy procesów zachodzących na rynku pracy.
- Rozwijanie umiejętności wyszukiwania informacji, zasobów i sojuszników sprzyjających planowaniu i realizacji celów edukacyjnych i zawodowych.
- Kształtowanie umiejętności planowania ścieżek edukacyjnych i zawodowych, także w kontekście edukacji całościowej.
- Rozwijanie kompetencji związanych z procederami rekrutacyjnymi w obszarze edukacji i rynku pracy.
- Przygotowanie do roli możliwych ról na rynku pracy – pracownika, pracodawcy, współpracownika.
- Rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie, autoprezentacją.
- Rozwijanie kompetencji transferowalnych.
- Rozwijanie umiejętności uczenia się.
- Kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej.
- Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej.

Formy realizacji treści

I. OBOWIĄZKOWE ZAJĘCIA Z DORADCĄ ZAWODOWYM

Tematyka zajęć w klasie 7

1. Wszyscy jesteśmy zdolni!
2. Praca w grupie jako przykład kompetencji kluczowej.
3. Umiejętności a zawód.
4. Moje umiejętności.
5. Czym się interesuję?
6. Jak zaplanować przyszłość edukacyjno-zawodową?
7. Moja przyszłość edukacyjno-zawodowa.
8. Zawody w moim najbliższym otoczeniu.
9. Od elektryka do kierownika.
10. Kompetencje na rynku pracy.

Tematyka zajęć w klasie 8

1. System edukacji w Polsce
2. Cele edukacyjne i zawodowe
3. Współczesny rynek pracy
4. Ja na obecnym rynku pracy
5. Praca jako wartość
6. Zawody przyszłości
7. Dokumenty aplikacyjne
8. Autoprezentacja
9. Co warto wiedzieć o szkołach zawodowych?
10. Alternatywne drogi dojścia do zawodu

- II. Lekcja wychowawcza (klasy VIII) „Procedura rekrutacyjna do szkół ponadpodstawowych”.
- III. Spotkanie z doradcą z Zespołu Poradni nr 1 w Lublinie: zajęcia, warsztaty, treningi z zakresu kompetencji społecznych, edukacyjnych i zawodowych.
- IV. Zajęcia z nauczycielem wychowawcą. Klasa VII – Jakie wartości są dla mnie ważne?; Klasa VIII – Rozpoznaję swoje aspiracje. (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>).
- V. Udział w TARGACH EDUKACYJNYCH.
- VI. Indywidualne doradztwo zawodowo-edukacyjne.

Literatura dla ucznia

1. Cottrell S., Podręcznik umiejętności studiowania, Zysk i S-ka Wydawnictwo, Poznań 2007
2. Covey S., 7 nawyków skutecznego nastolatka, Rebis, Poznań 2011
3. Górczyński M., Obidniak D., Pfeiffer A., Suliga M., Informator o zawodach szkolnictwa zawodowego, KOWEziU, Warszawa 2017
4. Zawadka M., Chcę być kimś. Cz. 1,2,3, Wydawnictwo Mind&dream 2016

Literatura dla wychowawcy, nauczyciela, doradcy

1. Mapa Karier <https://mapakarier.org/inspirations/klasa-vii-viii>
2. Bartosz B., Poradnik metodyczny dla nauczycieli, pedagogów i doradców zawodowych; http://static.scholaris.pl/main-file/105/017/rozpoznawanie_predyspozycji_66991.pdf
3. Chirkowska-Smolak T., Hauziński A., Łaciak M., Drogi kariery. Jak wspomagać rozwój zawodowy dzieci i młodzieży, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2011
4. Dołęga-Herzog H., Rosalska M., Wykorzystanie metod kreatywnych w przygotowaniu uczniów do wyboru zawodu, KOWEziU, Warszawa 2014; <http://euroguidance.pl/ksiazki/>
5. Dziurkowska A. i in., Przykładowy program doradztwa zawodowego dla klas VII-VIII szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017 (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>)
6. Gardner H., Inteligencje wielorakie, MT Biznes, Warszawa 2009
7. Gladwell M., Poza schematem. Sekrety ludzi sukcesu, Wydawnictwo ZNAK, Kraków 2008
8. Greiner I., Kania I., Kudanowska E., Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., Materiały metodyczno-dydaktyczne do planowania kariery zawodowej uczniów, KOWEziU, Warszawa 2006
9. Górczyński M., Obidniak D., Pfeiffer A., Suliga M., Informator o zawodach szkolnictwa zawodowego, KOWEziU, Warszawa 2017
10. Gut R., Piegowska M., Wójcik B., Zarządzanie sobą. Książka o działaniu, myśleniu i odczuwaniu, Difin, Warszawa 2008

11. Rosalska M., Warsztat diagnostyczny doradcy zawodowego, KOWEziU, Warszawa 2012
12. Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., Metody pracy z grupą w poradnictwie zawodowym, KOWEziU, Warszawa 2004
13. Santorski J., Konel M., Le Guern B., Prymusom dziękujemy. Nowe spojrzenie na życie i karierę, Jacek Santorski & Co Agencja Wydawnicza, Warszawa 2007

PROGRAM REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO w roku szkolnym 2021/2022

KLASY VII - VIII

1. Działania związane z realizacją doradztwa zawodowego Tematyka działań		Liczba oddziałów, których dotyczą zadania	Metody i formy realizacji	Termin	Osoba odpowiedzialna
Semestr 1					
1.	Spotkanie z zespołem ds. realizacji doradztwa zawodowego, analiza założeń programu doradztwa zawodowego na rok szkolny 2021/2022	---	Dyskusja, analiza potrzeb	wrzesień	Doradca zawodowy
2.	Diagnoza potrzeb doradczych uczniów planów i aspiracji edukacyjnych i zawodowych	klasy VIII	Sondaż (ankieta)	październik	Doradca zawodowy
3.	Badanie potrzeb rodziców związanych z doradztwem zawodowym	klasy VIII	Sondaż (ankieta)	październik	Doradca zawodowy
4.	Analiza dostępnych zasobów (także w kontekście edukacji zdalnej lub hybrydowej).	klasy VIII	Analiza dokumentów	wrzesień	Doradca zawodowy

5.	Stworzenie ściennej gazetki dotyczącej doradztwa edukacyjnego i zawodowego	Wszystkie klasy	Tablica ścienna	październik	Doradca zawodowy
6.	Analiza danych uzyskanych z diagnozy	---	Prezentacja i omówienie uzyskanych informacji; spotkanie z wychowawcami klas, pedagogiem	listopad	Doradca zawodowy
7.	Realizacji zajęć z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VIII i VII	Klasy VIII	zajęcia obowiązkowe	październik- styczeń	Doradca zawodowy
8.	Aktualizacja gazetki dotyczącej doradztwa edukacyjnego i zawodowego	Klasy VII –VIII	Gazetka ścienna	cały semestr	Doradca zawodowy
9.	Indywidualne doradztwo edukacyjno-zawodowe	Uczniowie klas VIII	Indywidualne konsultacje	(październik- styczeń)	Pedagog, psycholog, doradca zawodowy
10.	Zajęcia, warsztaty, treningi z zakresu kompetencji społecznych, edukacyjnych i zawodowych.	Uczniowie klas VIII	Warsztat	styczeń	Spotkanie z doradcą z Zespołu Poradni nr 1 w Lublinie
Semestr 2					
1.	Spotkanie informacyjno-doradcze dla rodziców, Poinformowanie o rekrutacji, egzaminie ósmoklasisty.	Rodzice uczniów VIII klasy	Spotkanie informacyjno-doradcze.	Zebrania rodziców 21.03.2022	Doradca zawodowy, wychowawcy klas

2	Realizacja zajęć z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VII.	Klasy VII	Zajęcia obowiązkowe.	luty-czerwiec	Doradca zawodowy
3.	Diagnoza potrzeb doradczych uczniów, planów, aspiracji edukacyjnych i zawodowych.	klasy VII	Sondaż (ankieta).	luty	Doradca zawodowy
4.	Badanie potrzeb rodziców związanych z doradztwem zawodowym.	klasy VII	Sondaż (ankieta)	luty	Doradca zawodowy
5.	Analiza danych uzyskanych z diagnozy.	klasy VII	Prezentacja i omówienie uzyskanych informacji; spotkanie z wychowawcami klas, pedagogiem	marzec	Doradca zawodowy
6.	Koordinowanie działań związanych z rekrutacją do szkół ponadpodstawowych.	Klasy VIII	lekcje wychowawcze, indywidualne konsultacje	semestr II	Wychowawcy klas, doradca zawodowy
7.	Zajęcia, warsztaty, treningi z zakresu kompetencji społecznych, edukacyjnych i zawodowych.	Uczniowie klas VII	Warsztat	Marzec/kwiecień	Spotkanie z doradcą z Zespołu Poradni nr 1 w Lublinie
8.	Targi edukacyjne.	Klasy VIII	Udział w wydarzeniu	II semestr	Wychowawcy klas
9.	Aktualizacja gazetki dotyczącej doradztwa edukacyjnego i zawodowego.	---	gazetka ścienna	cały semestr	Doradca zawodowy
10.	Indywidualne doradztwo edukacyjno-zawodowe	Klasy VIII	Indywidualne konsultacje	luty-maj	Pedagog, psycholog, doradca zawodowy

Zadania realizowane przez wychowawców i nauczycieli nie zostały ujęte w harmonogramie. Termin ich realizacji zależy od planów zajęć i lekcji wychowawczych dla poszczególnych klas.